

# САНА ОЛОХ

ХАҢАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

● 28 (7101) ● 1991 снл. Кулун тутар 2 күн. Субуота ● Сывата 8 харчы

**БСК(б)П Саха сиринээҕи обкомун бюротун 1942 с. атырдаах ыйын II күнүнээҕи „Чурапчы оройуонун колхозтарыгар сыһыаннаах дьаһаллар тустарынан“ уурааҕын көтүрэр туһунан РСФСР Компартиятын рескомун бюротун 1991 с. тохсунньу 29 күнүнээҕи**

## У У Р А А Б А

1. Бу боппуруоһу үөрэтэргэ анаан тэриллэбит партия рескомун комиссиятын бэлэтээһиннэригэр киллэрэллэбит түмүктөөһүннэри уонна этиэлэри кытта сөбүлөһөргө (сыһыарыллар).

Дирингик толкуйданыллыбаанка, ыксаллаахтык, сөптөөх тэрийэр дьаһалларыннан бигэргэтиллибэнэ, оройуон нэһилиэнньэттэргэ оҕоһулар охсууларын, кини социальнай-экономическай сайдыытын учуоттааһына суох ылыныллыбыт, ойой не дьигэр киирдэххэ, дьону күүс өртүнэн көһөрүүнү бигэрлэпит БСК(б)П Саха сиринээҕи обкомун бюротун 1942 с. атырдаах ыйын 11 күнүнээҕи „Чурапчы оройуонун колхозтарыгар сыһыаннаах дьаһаллар тустарынан“ уурааҕын сыһыаннаах ааҕара уонна көтүрөргө.

2. Чурапчы оройуонун общественноһын этиитин өйүүргэ уонна итинээ олохторун Саха ССР Верховнай Советин Президиумугар, Министрдарын Советыгар көһөрүлүбүт дьонго, саастарын ситэ илин оҕолору киллэрэн туран, быстах компенсацияны, көмөнү оҕоруу, юниилэргэ чапчэтиидэри олохтоон боппуруостарыгар бы-

һаарар правительственнай комиссияны тэрийэлэригэр этии киллэрэргэ. Чурапчы оройуонун нэһилиэнньэтэ биллэргэ дьэри ууһан хааччылыыга дьаһалларын көрсөрүнэн сибээстээн Саха ССР Верховнай Советыгар, Министрдарын Советыгар бу боппуруоһу аан бастааннан көрөллөрүгэр сүбэлэһиригэ.

3. Этиллибит бэлэтээһиннэри партия рескомун социальнай уонна экономикай политикага комиссиятыгар ытарга уонна бу үлэни бастааннай контуруолга тутарыгар соруудахтымга.

БСК(б)П обкомун бюротун бу уурааҕа. Ара дойдуну көмүсүүр Улуу сарын бастаҥа, дойдута уонна республикага үһүлүчү ыар сымаларыгар ылдыныллыбыта уонна итинээхэ көмкэ — уустук буолбуттара. Ылларын курдук, 1942 с. саҕатыйагар сэрэн ордун кырынтаах уонна тыһааһыннаах характердаахтык, дойду Европатааҕы территориятын үгүс өртө

окупацияламмыта, Советскай Армияны уонна тыһыл үлэһиттэрин аһыыр аһынан хааччылыыга ыарахаттар үөскээбиттэрэ. 1942 с. тохсунньу 6 күнүгэр ССРС НКС уонна БСК(б)П КК балыгы булааһынны уонна фронт туһатыгар балык боро-дуунталары оҕорууну жүтүгүрдүк улаатыннарарга туһайыллыбыт «Сибирь уонна Дальний Восток» өрүстэрин бассейнарыгар балык булааһыннын сайыннарар туһунан» уурааҕы ылыммытара. Правительство быһаарымытынан, Саха сиригэр булааһыннын дьарыктанар атын оройуоннартан (Каспий, Астрахань, Камчатка, Дальний Восток) барыта 6000-тан тахса балык промышленноһы специаллаларга көһөрүлүн ааҕыллыбыттара. БСК(б)П Саха уобаластааҕы комитетын бюротун 1942 с. олунньу ый 9 күнүгэр буолбут кинг ытырылаах муһунаҕын республика балык промышленноһын тэрийэр туһунан уурааҕа 4 саҕа балык заводун тэрийэргэ, балык

булааһыннын дьарыктанар 34 колхоһу эбии аһарга быһаарбыта. Итинээ анаан Якутскай куораттан уонна республика оройуоннарыттан 1149 рабочай уонна сулууспалаах, 3 тыһыынча кэрэгэ холхозтаах, оскуолалар, училищелар уонна ФЗО-лар 376 выпускниктара мобилизацияламмытара.

Бу сүүстээх сэрэн көмүсүр республика балаһыанньата 4 сыллаах уот кураан сатылаабытыттан ордук уустугубута. Кураан содулутар ордук ыардык Чурапчы, Уус-Алдан, Мэҕэ-Хангалас, Таатта, Амма оройуоннарын нэһилиэнньэлэрэ оҕустарбытара. Эдэх сүөһү сүтээн алуутта, туорахтаах культуралар уонна от кураантан кыйаан үүмэтэхтэрэ колхозтарын ыар балаһыанньага киллэрбитэ дьон ыалдыммытар уонна хорсуйан алууттүгэр тиэрдибитэ. Чурапчы оройуонун 30—40 колхоһун балыктааһыннын дьарыктаныыга уонна холхозтар нэһилиэнньэлэрин бүтүннүүтүн Кабазейн, Эдигээн, Будук оройуон-

**Быйыл тохсунньу 29 күнүгэр РНП рескомун бюрота БСК(б)П обкомун бюротун Чурапчы оройуонун колхозтарын хоту оройуоннарга көһөрүү туһунан уурааҕын, сыһыаннааһын ааҕан, көтүрдэ. Бүгүн оройуонка көһүүгэ сылдыбыт тыыл ветераннарын ити кэрэ-бэлиэ датага анааллаах сүбэ муһунаа буолар. Бу—суту-курааны эгэрдэспит бийиҕи оройуон олоһор ураты күн.**

комнара уонна районполкомнара көһөн көлөтөһүлэри олохтуур минстэлэри бэлэниригэ, кинилэри оруска сылдыар транспортынан, аһылытынан, балыктыыр тэрилинэн уо, д. а. хааччыларга соруудах ылытытара. Обком бюротун муһунааҕар партия Чурапчытааҕы райкомун бюротун чилиэннэргэ ыгырыллыбыттара. Кинилэр этии киллэрбиттэрэ: күһүн көлөрө уонна тыһыны туһура чугаһабытынан сибээстээн 1942 с. ар дыму эрө, оттой 1943 с. сааһыгар дьахталлары, кырыдаастары уонна оҕолору көһөрөргө. Ол эрэри ити снэрдээх этии өлөбүлү ылытааҕа.

Атырдаах ыйын 15 күнүгэр БСК(б)П обкомун бюротун уурааҕа партия Чурапчытааҕы райкомун уонна райсовет исполкомун оройуоннааҕы партияны кытынаран туран ылымт холбоһуктаах муһунахтарыгар дьүүллэһиллэбитэ. Партия обкомун бюротун уурааҕа бийириниллэбитэ уонна практическай дьаһаллар бэлэтээһинтэрэ. Ол иһигэр холхозтар испииһэктэргэ хаттаан көрүлүбүтэ (сорохторо ула- (Бүтүүтүн 2-с стр. көр).

## ГЕРОЙ—ТӨРӨӨБҮТ СИРИГЭР-УОТУГАР

Оройуон салалтатын ыгырымытынан бу ый 23—26 күнүнэргэр оройуонка Социалистическай Ула Геройа, Саха ССР норуотун хаһаайсытыбатын үтүөлээх үлэһитэ, «Томпо» совхоза директора Василий Михайлович Кладкин ыалдытаата.

Урут биллэриллибитин курдук, олунньу 24 күнүгэр «Мындабайы» совхоз үлэтин-хамнаһын, иинни сайдар кэскилин кытта билснэ, рабочайдардын кэсэстэ, бөһүөлэги көрдө. Ол сымдан оҕо дьыттыгэр итиниллэбит сымаларыгар олоһуот киирэн таҕыста. Оччотобу олох ыар содулалар туох өйдөбүлү хаалларбыттарын, манна итиниллэбит оҕолор иинни дьытталара хайдах буолбутун туһунан биһир өлүүгэ сылдыбыт дьонунун бэрт кэрэхсэбиллээхтик ахтыһан аастылар. Кинээтэни дьонунан толору Мындабайытааҕы Кулутура дьыттыгэр нэһилиэнньэни кытта көрүстэ.

Нонго күнүгэр Субуруускай аатынан совхоз отделениеларыгар, төрөбүт-үөскээбит Болтоһотугар сырытта. Кини манна сүүрэй-көтөн улааппыт Хорбоддун уонна Лагкыны алаастарын кэрйида. Лангыны арҕаа холһобор, бэрт бүчүм сиргэ тулар бэйэтин са-

һылаабыт, оонньообут-көрүлөөбит балаҕаныгар анаан-минээн тохтоон ааста. Болтоһо орто оскуолатыгар сылдьан үөрэнээччилэрдик, учууталлардын көсөстэ. Тополнай уруккутун уонна билигинитин кытта билиһиннэрдэ. Кинээтэни сельскай Кулутура дьыттыгэр биһир дойдулаахтарымын ыаһытычы оҕолор снэргэстэ, туох быһааннахтары билснэ. Уус-уран сэмодятельность кыттылаахтары күүстөрүнэн концерт көрдөрүлүннэ.

Биһир дойдулаахтык оройуон салалтатын, совхозтар директордарын кытта ира-хоро кэсэстэ. Д. П. Коркин музейгар, оҕо спортнай оскуолаларыгар, кыраайы үөрэтэр оройуоннааҕы музейга, нэһилиэнньэни олох-дьаһах өгөтүнэн хааччыар комбинатка сырытта.

Кинээ 7 чаас 38 мүн. народнай театрга оройуон иинни олохтоохторунуун истин көрүүнү буолла. Оройуон уус-уран сэмодятельноһын кыттылааххара инээт программалаах концердынн ээр-далэстилэр. Мустубут дьон көрдөһүүлэринэн совхозун, Тополнай бөһүөлэҕэ тустарынан кэсэстэ, иинни былааннарын билиһиннэрдэ.

—Бийиҕи совхозтут 326 рабочайдаах, — дьитэ Василий Михайлович, — Сүүрүн дьарыкыт—таба

интигэ. Олохтоох эбэһнэр республика атын оройуоннарынааҕар табаны интигэ ураты үөрүйэхтэр дия саныыбын. Эһиги геиктаран үүнүүнү ылымны, ынахтан үүтү ыаһын ааҕарыт көрүстэ, бийиҕи 100 таба баһыттан эти ылымнан үлэбиктин кэмнибит. Ааспыт сылга ити көрдөрүүбүт 32,5 центнергэ тэннэспитэ. Ол—республикага саамай үрдүк көрдөрүү. Бастаан туһуна совхоз буоларытыгар сылга 200-тан тахса тонна эти государство туттарар эбит буолаахтыгына, билигин 730 тонналаах кырбиктэ тиийдибит. Табаһыт ахсаана—22900. Табаһыт ыйдааҕы орто хамнаһа 600 солк. тэн. Быһылгыттан хамнаһа 30—60 бырыһый үрдэтибит. Онон табаларын эчирэллээхэ интигиттэр, эдэх төрүүрү ылыттар 1200 солк. тийэ аахсыахтары сол.

Табаныттар оҕолор, үлэһит уусуобуһаларын туссарыга салгыһы үлэһиттэ. Бөһүөлэктэн 700-ч км ыраах үлэһиттэр ыстаадалар табаһыттары муһ саатар кыйыныгы улахан тыһынааһыгар дьыһа оҕолор үлэһит уусуобуһаларын тэрийэр баалаахтык. Ол иһин ыраах ыстаадаларга дьыһын туттарабыт. Итин таһынан манна сүүбүнү, сымгыны, сибиниэни интигэни дьарыктаа-

быт. Ииникитин ити салаалары сайыннараҕа кыйаһабыт. Тополнай бөһүөлэһин салгыһы түпсарыга үлэ барар, бас дойдулары кытта эргимтэ сүүрүн болломтобутун уурабыт. Тыл хаһаайсытыбатын бороһуоталарын астаан туһага таһаары биһир хайыскабытынан буолар. Таба, тейэх, чубуку муһотарынан эргини улахан барыстааһын биллибит. «Сардаана» фабриканы кытта шефтанан, тиригитин араас таһаастары, сувенирларын оҕорорго былааннаан үлэни үөрэйи эрбэйт.

Социалистическай Ула Геройун, биһир дойдулаахтытын совхозтар директордара, тэригиталар салааһааччылар истиникк эвэрдалээн туран, бөһүөлэһи адырык суруктарыт туттартаттылар. Түмүккэ В. М. Кладкин амарах көрүүнү иһин махтана, биһир дойдулаахтарыгар үлө-хажнаһа ситиниһилэри баҕарда. Билигин булкурдаах кинээ ойдоохтун-төйдөөхтүн дьаһаналларыгар, тычаты кытта ууһунаахтык үлэһитлэригэр. Коммунистическай партия идеалларын туруулаһан көмүскүүллэригэр, бөһүөлэ үтүөтэринэн, төрөбүт дойдунан кини туттуу ойуун-санаатынан салайтаралларыгар ыгырда.

С. АЛЕКСЕЕВ.

## Оройуон үрдүк наҕараадата

БСК(б)П Саха уобаластааҕы комитетын бюротун 1942 сыл атырдаах ыйын 11 күнүнээҕи уурааҕын сыһыаннаах ааҕан көтүрүлүннэ киллэрбит кылааттарын иһин манньк табарыстар народнай депутаттар оройуоннааҕы Советтарын Бочуотунай грамотатынан наҕараадаланылар.

Андреев Павел Михайлович—РКП рескомун секретара, көһүүнү үөрэтингэ республикатааҕы комиссия председателэ.

Ефимов Гаврил Дмитриевич—көһүү историктын үөрэтэр оройуоннааҕы инцидентнай комиссия чилиэна.

Захаров Афанасий Данилович—көһүү историктын үөрэтэр оройуоннааҕы инцидентнай комиссия председателэ.

Кудрин Виктор Петрович—көһүүнү үөрэтингэ республикатааҕы комиссия чилиэна.

Синцев Афанасий Алексеевич—сэрпи уонна үлэ ветераннарын оройуоннааҕы советын председателэ.

Собакин Семен Алексеевич—көһүү историктын үөрэтэр оройуоннааҕы инцидентнай комиссия чилиэна.

Федорова Николай Афанасьевич—көһүүгэ сылдыбыттарга пааматынныгы туруорууга Кабазейн оройуоннааҕы комиссия председателэ.

Флегонтов Прокопий Петрович—көһүүгэ сылдыбыттарга пааматынныгы туруорууга оройуоннааҕы комиссия председателэ.

### ДЕПУТАТЫ КЫТТА КӨРСҮӨҮҮГЭ ЫҢЫРААБЫТ

Бу күнүгэ 146 №-дээх Саха сиринээҕи Кини национальнай-территориальнай быһыардыыр уокуруктан РСФСР народнай депутаты Александр Владимирович ВЛАСОВ бийиҕи республикабытыгар көлө сылдыар. Кини Чурапчы оройуонун быһыардааччыларын кытта көрүүнү кулун тутар 3 күнүгэр, баскыһыанньага кинээ 7 чаастан оройуоннааҕы Кулутура дьыттыгэр болдьонно.

Быһыардааччылар народнай депутаты кытта көрүүнүгэ активнай кытыһыны мээлаларыгар ыгыраабыт.

РАЙСОВЕТ ПРЕЗИДУМА.





Герой-пионер Сима Сергеев кэриэнигэр көңүл тустууга республиканской турнир бара турдагына

## СИМА КИМТЭН КИИННЭЭБИЙ?

Симэ билигин Үрэх Күөрэ улаастагар кылгас олохун саадалаабыта. Ада-та Николай Романович көлхозка суотчутууан ор сылларга үлэлэбитэ, үөрэхтээх буолан оҕолорун нууччалыы ааттаталаабыта. Валерий, Серафим, Нина диэн, Кини элбэх иһилээхэ. Бары, үтүтүспүт мурдун, бөрө-таҕа көрүгүнээхтэрэ. Буускап, Одул, Бөрө Бөкчөөн, Нөөкөс, Быппах диэн таптал ааттаахтара. Билигин дойдуларыгар бал-тылара Александра Романовна аэз баар. Дмитрий Николаевич Седалищевтыын ытыктанар кырдыбарас ыла буолан оло-ролор. Бизгэ төрөөбүт инн-биллэртэн саамай талланнахтара Симэ-лээх аҕалара этэ. Хөһө-нууан саҕарара. Бастагы фотограф, чаһы оҕорооч-

чу, велосипеды минимит — минн. Николай Рома-нович түһэрбит хаартыс-налар билигин да баал-лар. Хачынааҥка сылдьан уорууахтар планетарит-тэн олбута.

Улахан иннэ Буускап Аллайыаха оройуонугар баран мэллэбитэ. Быраа-та Быппах механизатор этэ, албах оҕолоох-уруу-лаах. Бөрө Бөкчөөн диэн быраата түөрт оҕуска от кэбиһэр кыдамаһыт. Олох саҕата-ингэтэ суох, кини-лэ көрүгүнээх уол этэ.

Симэлээх ийэлэрэ Варвара Федотовна Ха-раандыйаттан төрүттээх бэрт чэбэр, аҕыйах саҕа-лаах көрсүө дьахтар этэ. Сергеевтар үксүн Харандыйага сайыллыл-лара. Байылаах Сэро-нин бэрт чэбэрдик тап-

наллара, солутта суох миниктэбэттэрэ. Убай-ниһи быһымыһын Сэро-нин баай фантазиялааҕа. Дирингэ үөрэнэ сылдьан Байыа, сэрин сураҕын истэн, сценара ыта-ыта суурар танканы оҕорбу-та. Сергеевтар бары да-ранны абылбаттан дьобур-даах этилэр.

Калин Сергеевтар Уор-бага көспүттэрэ. Симэ-мэ маһнайгы кылааска Ни-колай Афанасьевич Ил-ларинион диэн патриот учууталга үөрэммитэ. Ол үгүсүнээх учуутал оҕо-улааҕас сүрүвэр туох эрэ үтүө кыһымы сахтара.

Виргэ төрөөбүт бал-та Нина Николаевна Мы-рылаага олоҕор, үлэллэр, ыаҕ ийэтэ.

С. СТАРОСТИН.

## Көлүөнэлэр көрүстүлэр

Соторутаагыта оро-йон киинигэр Васи-лий Петрович Захаров кэриэнигэр өстүөл тен-нисигэр алаҕас че-мпионат буолан ааста.

Василий Петрович 1961—1969 сс. Чурапчы орто оскуолатыгар физ-культура учууталынан уонна өстүөл теннисигэр тренеринэн үлэлээбитэ. Бу бириэмэҕэ үөрэвэч-ччилэр өстүөл теннини күрэхтэнилэригэр респу-бликаҕа, Дальнай Востока ситиһиннээхтик кыт-тыбыттара. Киинээх үө-рэммит, дьарыктаммыт П. П. Оконешников, А. И. Понсеева, А. М. До-гордуров, М. М. Догорду-ров, С. Н. Башарина, Н. Н. Попов — республика биллэр теннисистэрэ.

Чемпионакка спонсор-дарынан Госстрох, дьы-уот уонна коммунальнай хаһаайыстыба производ-ствешнай холбоһуга, типо-графия, ветеранция, но-руот үөрэҕиритин үлэ-лэһиттэрин профсоюзун райкома, Субуруускай аа-тынан совхоз И. И. Хар-лампиев салаааччылаах арэнднай бирэздээтэ буоллулар. Күрэхтэнигэ Якутскай, Мэҥэ-Хаҥалас,

Таатта, Чурапчы, Сун-таар, Орджоникидзевай оройуоннарын хамаанда-лара кыттыһыны ылла-лар, 72 спортсмен күрэх-былдьаста. Түөрт көлүө-нэ күөн көрүстэ: үө-рө-нөччилэр, Василий Пе-трович дьарыктаабыт ки-и көлүөнэ ыччата, ветеран-нар.

Кыргыттарга Дуия Максимовна (Чурапчы ор-то оскуолаты), уолаттар-га Петья Турин (Таатта) бастаатылар. Дьахталлар-га С. Башарина (Чурап-чы), эр дьонго В. Васи-льева (Якутскай) чемпион-наатылар. Ветеран дьах-талларга Л. Савина (Таатта) бастаата. 40—45 саастаах ветеран эр дьон-го А. Догордуров (Чу-рапчы), 45-тэн үөһэ саас-таах эр дьонго И. Ми-хайлов (Чурапчы) баста-ны миэстэни ыллылар.

«Кыраһыабай техника-тын иһин» бириһин М. Догордуров, «Эдэр кэ-с-иллээх оонньооччу» би-риһин Люда Платонова (Чурапчы орто оскуола-та), «Сыллайбат, сында-л-данаах оонньооччу» би-риһин А. Кузьмин (Мин-дальскай), «Хатыһылаах оонньуу иһин» бириһис-тэри И. Харлампиев, Д. Эверстов (чурапчылар) ылаттаатылар.

Л. БАРАШКОВА

## Суола түһүлгэтигэр

Атырбыт кыһыл командир К. К. Бай-калов кэриэнигэр үгэс буолбут марафонга күрэхтэни биһыл-тердүс ымыы Мэҥэ-Хаҥалас оройуонун Байкалов аатынан сов-хоһун Суола бе-һуөлгэр ымыылына. Манна 7 оройуонун уонна Якутскай куор-тан хамаандаалар кэлэн күрэхтэһилэр.

Ымыы оройуонмутут-тан Степан Никитов (спортивный оскуола үлэ-һитэ), Анатолий Сивцев (Чурапчы орто оскуола-тын үлэһитэ), Хадаартан рабочай Гавриил Егоров баран кыттыһылар. Кү-рэхтэни 6 группанан ымыылына, бары 10-нуу км дистанцияга сүүрдү-лэр. Икки күннээх күрэх-тэни түмүгүнэн кубогы якутскайдар ыллылар.

Степан Никитов бай-тин бөлөхөр киһис би-ринистээх миэстэҕэ тигис-тэ, оттон Анатолий Сив-цев ветераннарга үбүс-буолаа. Оройуон биһр биллэр марафонча Га-вриил Егоров эдэрлэр бө-лөхтөрүгэр киирсэн бө-лөс миэстэҕэ тигсэн үө-р-дэ-көттө.

Д. НОВГОРДОВ.

## СУПСҮЛГЭН

һы өдөрүгө, 15 ыҕары-ны үлэлэргэ уураах-таатылар. Иһин ымыы Хадаар сельпугулар үлэ-лэри Мэхээчэ Кыһимэл нэрэстэбэти биһр куул куруйчааҕы бурдуктары-нан алаады сыһаа оҕос-тон, уоттарын аһатар, эбэлэрин иччитин кытта нэһиэхсэнт эһэрлэлэр кыах-таммыттарыттан кыра-кый биһрэмэҕэ чууп-чаап буолаахтаабыттара.

Аарыктаах айан суо-лун арыһаары олоҕор айаныыттарыт сорохто-ро сымнахтарын быһа ытыран, сорохторо ытаа-һыттан-соҕообунтан ха-

рахтара дьолтойо иһэн, саллабырбыт санаалаах ааспыт-туорбут айыы ай-махтара буолаахтара. Кырдыага, кыһалдаах киһи кыһаан туран айан айаныһыт, суол тобул-ларбат ыар баттык санаа-лаах дьон истэхтэрэ. Кө-лөр сирдэрэ кэли уутэ, барар сирдэрэ баһаа үү-тэ буолан, хаарыһаах иччат дьоннорун, тап-тыыр төрөспүт оҕолорун, дьыллэрин аҕа баһылы-ктын, убайдарын, бы-рааттарын сэрин суос-таах толоонугар атаар-быттарын ордуун, аны бу орто дойдуга үөскээн төрөспүт дойдularын

Амарах санаа сиэркилатэ

## Оболорбут абырыыллар

Бахсы Толоонугар орто оскуола аһыл-лааһыттан оболорбут оһо-манна барбат, са-һыгыт киһикүлларын дойдularыгар атаарар буоллулар. Ол отделе-ние үлэһитэр-ханыһы-гар эһиэ улахан кө-мөлөөбө биллэчэ. Са-һыи оттоһун кэҕигэр оболор туттаах үлэһит-тэр, фермаларга туруу маһыһыкыттар. Отто-кыра саастаахтар Х. М. Слепцова салаа-тыһан сүөһүгэ эһи аһылыгы соҕотуоска-лааһыһа активий-дык кытталлар, кир-пиничэ үтүүлүлэр, пришкольной учас-такка үлэһитлэр. Ыһыттылар араас су-буотунуһуктартан, са-һаан эрбэһиниттэн, саас хотон үрдүн хаа-рын түһэриһтэн эһиэ туора турбаттар. Бы-һата, оболор отделение үлэһитэр төһүү күүһү-нэ буоллулар.

Оттон кыһыны бе-һуөлккэ олоҕор кыр-дыаҕастарга, ыһама-тарга отук мастарыи хайытан, саһааһаан бизэһн көмөлөөллөр. Оболорбутун үлэһи-тэһиһэр, амарах са-һаалаах буола улаа-талларыгар иһинит То-лоон оскуолатын бары учууталларыгар мах-табытын биллэрэбит. А. МЕСТНИКОВА, үлэ ветерана, че-с-ионер.

## Доруобуйа мункута

### СЭРЭНИН: ГРИПП

Грипп вируһунан суугулубут киһи 12 чаас буолан баран, ыалдьыбы-та биллэһэнкэ да сыл-дьан, 1—3 күн устата ыарыһы таратар. Ыа-рыы вируһа ыалдьыбыт киһиттэн киһи сөтөл-лөрүгэр, ытырдарыгар, кө-с-тэригэр таһсар. Көһө-рү капсэтигэр сыһы-кытта 3 метрҕэ тийэ-бы-радыллар. Саамай сыс-тыганаах кэмэ—ыары-с бастаы күннэрэ.

Вирус А, В, С, диэн группаларга араһсар. Хас биһрдик группага пол-

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Күн-күбэй ийэбитин, эбэбитин, хос эбэбитин ВИНОВУРОВА — ТОСКИНА Мария Николае-ваны 70 сааһын туолар юбилейынан уонна Дьахталлар аһа дойдутаагы күһнэригэр ис-тигин эһэрдэлиибит, Иһиһаах өссө чэҕин доруобуйаны күн сиригэр баар бары үчүгэй баҕарабыт.

Чурапчытан, Ньурбаттан, Уөһээ Бүдүү-тэн, Алдантан, Якутскайтан, Уус-Алдантан, Омскайтан, Дирингэн оҕолоро, снэһиһэр, хос снэһиһэр.

Күндүттэн күндү эһэбит, тапталлаах аҕабыт НИКОНОВ Егор Семенович 55 сааһа туола-рынан иһитин, истигин эһэрдэлиибит. Ба-рабыт иһитин өссө өйүг-санаан ерөгөйө, сүрөһүг сылааһа, түгэһ биллибэт барҕа ба-һаан баҕа санааларыг оболоргоһун, снэһиһиһи ыһыра, утуһа турдун.

Кэргэниһ, киһитин, күтүөтүг, оҕо-лорун, снэһиһиһи.

Оддулуун олохтооһо өр сылларга үлэлээбит механизатор кэргэммин, аҕабытын, эһэбитин, күндүттэн күндү киһибитин ФЕДОТОВ Ни-колай Александрович 55 сааһын туоларынан иһитин, истигин эһэрдэлиибит. Баҕарабыт доруобайдык, кырдыар дьэһиһэ барыһыһа, биһиги туспутугар уһуннук, дьоллоохтук олоҕоргоһор.

Кэргэниһ, оҕолорун, күтүөттэриһ, снэһиһиһи.

Күндү кэргэммин, аҕабытын, эһэбитин ДРУЗЬЯНОВ Федор Николаевич 55 саа-һын туолбутунан иһитин, истигин эһэрдэ-лиибит. Кырдыары билбэккэ мэлдьи биһигини үөрдэ-көтүтэ уһуннук, чэҕиниһи-чэбдиктик олоҕоргоһор баҕарабыт.

Кэргэниһ, оҕолорун, снэһиһиһи.

Күндү убайытын, аҕабытын, таайытын ДРУЗЬЯНОВ Федор Николаевич 55 сааскы туолбутунан иһитин, истигин эһэрдэ-лиибит. Баҕарабыт эһиһа саһа алмаһын курдуу кытаанах доруобуйаны, уһун, дьоллоох олоҕу. Виргэ төрөбүттэриг: Сылантан Дру-зьяновтар, Аматтан Пестряковтар.

группалардаах. Вирус-тар хос температураты-гар хас да чаас өлбөт-төр. Оттон тыһыһа хас да сыл тыһыһаах сыл-дьахтарыһ сөп. Киһилэр хлораминга, испиргэ,

киһи ыарыһа ылары-мыан сөп. Бу ыарыһа киһи-сай туругун уон-наар органиһарын сүһү-дэр. Грипп кэһиттэн ки-һи чаастагы пневмония-һын, лорингитыһан, оболор менингоэнцефали-тыахтарыһ, гайморит-тыахтарыһ сөп.

Грипп тарҕаныһын мөлтөтөр туһуттан му-һнахтар, концерттар, кү-рэхтэһиһилэр бобулдуох-таахтар. Хааччылар эһа-бэ үлэһит үлэһиттэр түөрт хос маарыһанан мааска оҕостон кэтэ-хтэхтэр. Маһык эмтэр нөмөлөһүөхтэриһ сөп; он-солонхой маас, реманта-дин, интерферон, гамма-глобулин.

Т. СТЕПАНОВА, терапевт-врач.

«Агропромэнергос» элентрогазосварщиктары үлэһэ ылабыт уонна үөрэттэрэ ытабыт. Ким үлэ-диз, үөрөһөн баҕалаахтар үлэ нэһигэр кэлэн кэп-сэһиһи.

Администрация.

Истибэттэр «Бочуот Знага» орденнаах Бүтүн Россиятаагы обществолара Якутскай куораттаагы истибэттэр народнай театрлара кулун тутар 16 күнүгэр киһа 7 чаас 30 мүнүүттэтэн оройуоннаагы Культура дьэһиһигр АИАР БИЭЧЭРГЭ ыһыгарын иһитиннэрэр.

ПРОГРАММАҒА — ырыа, үгүһү; — спектаклартан быһа тардылар: Ч. Айтытов, «Муора кытылынан сүүрэр күөрт ыт» Шолом Алейхем, «Эһэрдэлиибит» И. Гоголев, «Саллаат сүрөһэ».

Чурапчытаагы тутар-өрөмүөннүүр учаастак нэһи-лиһиһа Дьылһаттан тийэһ ыларга отук маас (саһаан) атыһылар. Биһр кубометрын сыһаата урут быһылаһыһыттан түһэриһэн, 5 солк. 29 харчы буолла. Оттукка наадыһааччылар 21-882 телефонунан билсиг.

Администрация.

Редактор П. И. ПОПОВ.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапчы, ул. Карла Маркса, 26 кв. ТЕЛЕФОНЫ: редактор—21-332, отделы—21-265, общий—21-585.

ЗАКАЗ № 28.

Учредитель газеты «Сага олох» — Чурапчинский районный Совет народных депутатов.

Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.

Индекс газеты 54967. Объем—1 усл. печ. лист. Тираж— 4130.

Чурапчинская районная типография Госкомиздате Якутской-Саха ССР, с. Чурапчы, ул. Карла Маркса, 26 кв.